

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Сүхбаатар аймгийн Наран сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: СБА-2025/011/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Баруун-Урт сум 2025 он	Сүхбаатар аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Г.Даваа Утас: 70518396 Цахим хаяг: Davaag@audit.gov.mn Аудитын менежер: М.Нарантуяа Утас: 70512127 Цахим хаяг: Narantuyam@audit.gov.mn Аудитор: Г.Оюунболд Утас: 70512123 Цахим хаяг: Oyunboldg@audit.gov.mn
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА.....	Error! Bookmark not defined.
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	Error! Bookmark not defined.
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	Error! Bookmark not defined.
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	Error! Bookmark not defined.
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	Error! Bookmark not defined.
3.4.1 Мөнгөн хөрөнгө	Error! Bookmark not defined.
3.4.2 Авлага	Error! Bookmark not defined.
3.4.3 Бараа материал	Error! Bookmark not defined.
3.4.4 Үндсэн хөрөнгө	Error! Bookmark not defined.
3.4.5 Өр төлбөр	Error! Bookmark not defined.
3.4.6 Засгийн газрын хувь оролцоо.....	Error! Bookmark not defined.
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	Error! Bookmark not defined.
3.5.1 Төсвийн гүйцэтгэл	Error! Bookmark not defined.
3.5.2 Нэмэлт төсөв	Error! Bookmark not defined.
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	Error! Bookmark not defined.
4.1 Ерөнхий зүйл	Error! Bookmark not defined.
4.2 Материаллаг байдал.....	Error! Bookmark not defined.
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт.....	Error! Bookmark not defined.
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	Error! Bookmark not defined.
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	Error! Bookmark not defined.
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд	Error! Bookmark not defined.
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	Error! Bookmark not defined.
4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн ...	Error! Bookmark not defined.
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	14
5.1 Зөвлөмж	14
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ.....	14

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

СҮХБААТАР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

6 давхарт, Нутгийн удирдлагын 2 дугаар байр,
Балдан-Осорын гудамж, 7 дугаар баг,
Баруун-Урт сум, Сүхбаатар аймаг, 22075
Утас: (976) 70518396
Цахим шуудан: sukhbaatar@audit.gov.mn

2025-03-25 № 329

танай _____-ны № _____-т

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Сүхбаатар аймгийн Наран сумын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа төрийн байгууллага нь Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 5.5 сая, урсгал зардлаас 12.0 сая, нийт 17.5 сая төгрөгийг хийгдээгүй ажлын урьдчилгаа олгосон, засаг даргын нөөц сангаас 69.3 сая төгрөгийн хөрөнгө худалдан авсан, наадмын талбайн засвар, тохижилтын ажлын зураг, төсөв боловсруулах гэрээний дагуу ажил бүрэн дуусаагүй, хүлээж аваагүй байхад төлбөрт 15.0 сая төгрөгийг бүрэн шилжүүлсэн зэрэг зөрчлүүд нь шинж чанарын болоод тоон дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна.

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1, 14 дугаар зүйлийн 14.2.3, 41 дүгээр зүйлийн 41.2.3, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1.4, 42 дугаар зүйлийн 42.7, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1, 20 дугаар зүйлийн 20.2.6, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 43 дугаар зүйлийн 43.3 дахь заалттай нийцээгүй бөгөөд

санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн байх, оршин байх, нийцсэн бөгөөд зохистой байх, эрх ба үүрэг зэрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Сумын ИТХ-ын шийдвэрээр 2024 оны малд ногдуулах албан татварын орлогыг тэглэсэн боловч өмнөх онуудад хамаарах 10.8 сая төгрөгийн орлогыг төсөвт төвлөрүүлээгүй нь төсвийн зарлагад сөрөг нөлөөлөл бий болсон байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд 8 хөтөлбөр, арга хэмжээнд 2,591.4 сая төгрөгийг зарцуулахаар төлөвлөснөөс, гүйцэтгэл 82.4 хувь буюу урсгал зардалд 1,361.7 сая, хөрөнгийн зардалд 774.9 сая сая нийт 2,136.6 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Наран сумын Засаг даргын 2024 оны үйл ажиллагааны хяналт, шинжилгээ, үнэлгээний дүн 76.9 хувиар үнэлэгдсэн нь төлөвлөгөөний биелэлт, санхүүжилтийн хүрэлцээ, бодлогын уялдаа, хүний нөөцийн чадавх, гадаад хүчин зүйлсээс хамаарч, улмаар төрийн үйлчилгээний хүртээмж, иргэдийн итгэл, бодлогын хэрэгжилтэд нөлөөлөх нөхцөл байдал үүсгэсэн.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Г.ДАВАА

D:\Бичиг хэрэг\2025\Явсан бичиг\A4 тоот 2025.docx

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,003,875,891.04	1,342,045,100.47
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	794,612,082.78	819,497,544.22
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	794,612,082.78	819,497,544.22
31210	Төгрөг	794,612,082.78	819,497,544.22
31211	Төрийн сангийн харилцах	794,454,816.81	815,659,533.74
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	157,265.97	3,838,010.48
33	АВЛАГА	128,281,030.00	104,789,623.00
33500	Бусад авлага	128,281,030.00	104,789,623.00
33510	Байгууллагаас авах авлага	0.00	4,000,000.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	128,281,030.00	100,789,623.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	80,982,778.26	117,757,933.25
35400	Хангамжийн материал	58,897,778.26	99,288,933.25
35410	Бичиг хэргийн материал	1,325,370.00	1,532,300.00
35420	Аж ахуйн материал	57,572,408.26	96,962,033.25
35470	Бусад хангамжийн материал	0.00	794,600.00
35600	Мал амьтад	22,085,000.00	18,469,000.00
360	БУСАД ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ	0.00	300,000,000.00
36800	Бусад эргэлтийн хөрөнгө /ТӨҮГ/+Бусад	0.00	300,000,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,038,148,495.34	1,539,170,785.16
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,038,148,495.34	1,539,170,785.16
39200	Биет хөрөнгө	1,009,333,161.97	1,508,914,451.75
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	278,106,446.06	278,106,446.06
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-57,493,169.08	-70,907,850.28
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	435,900,138.74	576,700,138.74
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-107,138,356.79	-190,118,472.07
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	64,565,683.80	78,681,145.73
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-23,349,225.79	-43,693,042.70
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	53,511,916.00	62,244,166.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-32,949,408.09	-42,480,185.97
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	592,160,228.00	1,103,878,347.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-193,981,090.88	-243,496,240.76
39300	Биет бус хөрөнгө	28,815,333.37	30,256,333.41
39301	Програм хангамж	5,710,000.00	5,710,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,375,666.63	-2,314,666.59
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	24,481,000.00	26,861,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	2,042,024,386.38	2,881,215,885.63
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	100,473,764.28	131,720,488.03
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	100,473,764.28	131,720,488.03
41300	Өглөг	14,336,982.00	69,730,488.03
41360	Бусад өглөг	14,336,982.00	69,730,488.03
41363	Татварын өглөг /ТӨҮГ/	0.00	19,417,318.35
41364	НДШ-ийн өглөг /ТӨҮГ/	0.00	12,426,834.84
41366	Дансны өглөг /ТӨҮГ/	14,336,982.00	37,886,334.84
41400	Урьдчилж орсон орлого	86,136,782.28	61,990,000.00
41440	Бусад урьдчилж орсон орлого	86,136,782.28	61,990,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,941,550,622.10	2,749,495,397.60
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,941,550,622.10	2,749,495,397.60
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	266,416,205.60	268,796,205.60
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	266,416,205.60	268,796,205.60

51200	Хуримтлагдсан үр дүн	1,620,658,282.06	2,426,223,057.56
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,179,716,725.40	1,619,295,131.06
51220	Тайлант үеийн үр дүн	440,941,556.66	806,927,926.50
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	54,476,134.44	54,476,134.44
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,042,024,386.38	2,881,215,885.63

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,176,822,112.74	2,862,705,210.55
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	248,452,916.16	480,342,061.14
110	Орлогын албан татвар	178,900,572.86	343,710,089.70
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	178,900,572.86	343,710,089.70
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	146,085,584.77	250,670,375.94
110002	Үйл ажиллагааны орлого	1,747,431.00	3,035,521.68
110003	Хөрөнгийн орлого	30,007,557.09	39,111,177.94
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	1,060,000.00	250,000.00
110008	Шууд бус орлого	0.00	50,643,014.14
113	Хөрөнгийн албан татвар	64,229,980.30	66,775,461.44
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	5,836,180.30	6,549,419.44
113002	Бууны албан татвар	990,000.00	1,026,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	57,403,800.00	59,200,042.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	5,322,363.00	69,856,510.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	4,707,570.00	6,082,800.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	545,570.00	4,239,800.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	4,162,000.00	1,343,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	0.00	500,000.00
1181	Газрын төлбөр	614,793.00	633,710.00
118101	Газрын төлбөр	614,793.00	633,710.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	0.00	63,140,000.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	0.00	62,640,000.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	0.00	500,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	442,412,302.90	688,078,989.41
120	Нийтлэг татварын бус орлого	442,412,302.90	688,078,989.41
120003	Торгуулийн орлого	1,120,800.00	2,050,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	963,151.00	7,605,957.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	4,850,000.00
1200046	Зээлийн хүүгийн орлого	963,151.00	2,755,957.00
120009	Бусад орлого	4,145,429.00	1,657,010.00
120010	Борлуулалтын орлого (Цэвэр) /ТӨҮГ/	210,820,820.26	240,288,329.87
120011	Борлуулалтын өртөг /ТӨҮГ/	158,181,720.67	252,930,988.39
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	308,328,940.06	587,788,580.93
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	75,214,883.25	101,620,100.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,485,956,893.68	1,694,284,160.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	409,373,800.00	489,659,500.00

131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	409,373,800.00	489,659,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	55,473,190.00	63,303,360.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	12,410,000.00	0.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХхөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.00	4,680,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,275,690.00	2,114,860.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	40,787,500.00	56,508,500.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,021,109,903.68	1,141,321,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,139,804,800.00	0.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	89,684,703.68	0.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	791,620,400.00	1,141,321,300.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,569,829,869.54	1,580,914,136.05
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,569,829,869.54	1,580,914,136.05
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,326,271,275.86	1,540,493,890.05
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	454,534,332.86	648,347,187.21
210101	Үндсэн цалин	289,495,832.72	326,385,972.96
210102	Нэмэгдэл	129,687,533.14	281,102,857.25
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,036,788.24	16,742,007.00
210104	Урамшуулал	29,314,178.76	24,116,350.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	56,783,318.84	80,833,646.49
210201	Тэтгэврийн даатгал	38,805,247.43	55,042,587.04
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,680,853.89	6,950,555.49
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,634,781.60	3,527,242.20
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	878,375.86	2,843,682.41
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,784,060.06	12,469,579.35
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	19,800,453.76	263,831,719.51
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,939,453.76	27,705,993.51
210302	Түлш, халаалт	14,264,400.00	221,812,426.00
210303	Цэвэр, бохир ус	596,600.00	14,313,300.00
210304	Байрны түрээс	0.00	0.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	32,283,175.00	38,597,551.01
210401	Бичиг хэрэг	4,770,630.00	5,008,770.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20,496,815.00	20,271,866.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,879,770.00	2,735,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	674,500.00	580,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,253,150.00	2,674,900.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	2,208,310.00	7,327,015.01
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,830,500.00	63,080,470.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0.00	80,000.00
210602	Тавилга	0.00	120,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,657,000.00	2,100,000.00
210604	Урсгал засвар	6,173,500.00	60,780,470.00

2107	Томилолт, зочны зардал	20,377,000.00	21,392,000.00
210701	Гадаад албан томилолт	0.00	0.00
210702	Дотоод албан томилолт	20,377,000.00	21,392,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	338,275,577.96	89,961,863.67
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	288,297,026.86	52,346,850.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	110,225.00	244,700.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	0.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	215,000.00
210807	Газрын төлбөр	109,554.00	138,684.00
210811	Ерөнхий ба удирдлагын зардал /ТӨҮГ/	49,240,813.09	36,973,229.67
210812	Санхүүгийн зардал /ТӨҮГ/	18,200.00	21,400.00
210814	Орлогын татварын зардал /ТӨҮГ/	499,759.01	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	396,386,917.44	334,449,452.16
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	257,164,939.00	175,829,360.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,815,700.00	8,860,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	134,406,278.44	149,760,092.16
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,243,558,593.68	40,420,246.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	14,069,090.00	38,763,236.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	6,699,090.00	6,163,260.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.00	22,781,968.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	7,370,000.00	9,818,008.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,229,489,503.68	1,657,010.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,139,804,800.00	0.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	89,684,703.68	0.00
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	1,657,010.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	606,992,243.20	1,281,791,074.50
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	166,050,686.54	474,863,148.00
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	37,155,510.74	0.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	0.00	292,110,596.40
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	106,316,480.00	182,752,551.60
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	22,578,695.80	0.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	440,941,556.66	806,927,926.50

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	251,176,805.60	54,476,134.44	1,170,237,698.60	1,475,890,638.64
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-7,581,600.00	0.00	9,479,026.80	1,897,426.80
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	243,595,205.60	54,476,134.44	1,179,716,725.40	1,477,788,065.44

Өмчид гарсан өөрчилөлт	22,821,000.00	0.00	0.00	22,821,000.00
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	440,941,556.66	440,941,556.66
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	266,416,205.60	54,476,134.44	1,620,658,282.06	1,941,550,622.10
2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	266,416,205.60	54,476,134.44	1,620,658,282.06	1,941,550,622.10
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	-1,363,151.00	-1,363,151.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	266,416,205.60	54,476,134.44	1,619,295,131.06	1,940,187,471.10
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	2,380,000.00	0.00	0.00	2,380,000.00
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	806,927,926.50	806,927,926.50
2024 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	268,796,205.60	54,476,134.44	2,426,223,057.56	2,749,495,397.60

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,970,535,716.83	2,465,855,774.01
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	248,452,916.16	480,342,061.14
110	Орлогын албан татвар	178,900,572.86	343,710,089.70
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	178,900,572.86	343,710,089.70
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	146,085,584.77	250,670,375.94
110002	Үйл ажиллагааны орлого	1,747,431.00	3,035,521.68
110003	Хөрөнгийн орлого	30,007,557.09	39,111,177.94
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	1,060,000.00	250,000.00
110008	Шууд бус орлого	0.00	50,643,014.14
113	Хөрөнгийн албан татвар	64,229,980.30	66,775,461.44
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	5,836,180.30	6,549,419.44
113002	Бууны албан татвар	990,000.00	1,026,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	57,403,800.00	59,200,042.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	5,322,363.00	69,856,510.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	4,707,570.00	6,082,800.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	545,570.00	4,239,800.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	4,162,000.00	1,343,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	0.00	500,000.00
1181	Газрын төлбөр	614,793.00	633,710.00
118101	Газрын төлбөр	614,793.00	633,710.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	0.00	63,140,000.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	0.00	62,640,000.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	0.00	500,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	236,125,906.99	286,729,552.87
120	Нийтлэг татварын бус орлого	236,125,906.99	286,729,552.87
120003	Торгуулийн орлого	1,120,800.00	2,050,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	51,881,924.26	45,111,801.87
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	51,881,924.26	45,111,801.87
120009	Бусад орлого	4,145,429.00	1,657,010.00

120013	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого /ТӨҮГ/	178,977,753.73	237,910,741.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,485,956,893.68	1,698,784,160.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	409,373,800.00	489,659,500.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	409,373,800.00	489,659,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	55,473,190.00	67,803,360.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	12,410,000.00	0.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХхөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.00	4,680,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,275,690.00	2,114,860.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	40,787,500.00	61,008,500.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,021,109,903.68	1,141,321,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,139,804,800.00	0.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	89,684,703.68	0.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	791,620,400.00	1,141,321,300.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,511,352,997.31	1,578,529,914.57
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,511,352,997.31	1,578,529,914.57
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,267,474,403.63	1,538,109,668.57
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	528,156,114.00	747,307,733.21
210101	Үндсэн цалин	295,440,032.75	326,340,972.96
210102	Нэмэгдэл	121,543,333.11	281,102,857.25
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,036,788.24	16,742,007.00
210104	Урамшуулал	29,314,178.76	24,116,350.00
210106	Ажилагчдад төлсөн /ТӨҮГ/	75,821,781.14	99,005,546.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	80,093,769.15	100,833,646.49
210201	Тэтгэврийн даатгал	38,805,247.43	55,042,587.04
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,680,853.89	6,950,555.49
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,634,781.60	3,534,292.20
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	878,375.86	2,836,632.41
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,784,060.06	12,469,579.35
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	23,310,450.31	20,000,000.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	27,492,087.41	273,510,065.05
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,939,453.76	27,705,993.51
210302	Түлш, халаалт	14,264,400.00	221,812,426.00
210303	Цэвэр, бохир ус	596,600.00	14,313,300.00
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн /ТӨҮГ/	7,691,633.65	9,678,345.54
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	100,986,394.20	126,504,822.00
210401	Бичиг хэрэг	5,354,500.00	5,157,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,090,965.00	20,271,866.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,071,770.00	2,735,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	674,500.00	580,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,388,650.00	2,809,900.00

210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн мөнгө /ТӨҮГ/	36,559,655.00	80,629,996.00
210410	Бараа материал худалдан авахад төлсөн /ТӨҮГ/	35,846,354.20	14,320,860.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	8,000,000.00	71,480,470.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0.00	80,000.00
210602	Тавилга	0.00	120,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,000,000.00	2,500,000.00
210604	Урсгал засвар	5,000,000.00	68,780,470.00
2107	Томилолт, зочны зардал	20,377,000.00	21,392,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	20,377,000.00	21,392,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	312,391,099.87	73,958,071.82
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	273,584,326.86	61,339,850.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	110,225.00	244,700.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	0.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	500,000.00
210807	Газрын төлбөр	109,554.00	138,684.00
210816	Татварын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	29,259,094.01	7,775,157.82
210818	Бусад мөнгөн зарлага /ТӨҮГ/	9,327,900.00	3,937,680.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	189,977,939.00	123,122,860.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	184,753,239.00	114,148,360.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,224,700.00	8,974,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,243,878,593.68	40,420,246.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	14,389,090.00	38,763,236.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	6,699,090.00	6,163,260.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.00	22,781,968.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	7,690,000.00	9,818,008.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,229,489,503.68	1,657,010.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,139,804,800.00	0.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	89,684,703.68	1,657,010.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	459,182,719.52	887,325,859.44
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	111,732,480.00	862,440,398.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	111,732,480.00	862,440,398.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	111,732,480.00	862,440,398.00
220001	Барилга байгууламж	12,110,000.00	690,663,918.00
223001	Бусад хөрөнгө	93,292,480.00	84,199,230.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	6,330,000.00	87,577,250.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-111,732,480.00	-862,440,398.00
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-83,000,000.00	0.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	83,000,000.00	0.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	83,000,000.00	0.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	264,450,239.52	24,885,461.44

101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	530,161,843.26	794,612,082.78
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	794,612,082.78	819,497,544.22

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,591,433,700.00	2,136,559,367.21
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,548,775,000.00	1,361,696,219.21
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,506,862,800.00	1,322,932,983.21
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	702,961,800.00	646,817,187.21
210101	Үндсэн цалин	345,832,200.00	324,855,972.96
210102	Нэмэгдэл	306,759,000.00	281,102,857.25
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	22,212,000.00	16,742,007.00
210104	Урамшуулал	28,158,600.00	24,116,350.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	87,870,200.00	80,833,646.49
210201	Тэтгэврийн даатгал	59,751,700.00	55,042,587.04
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,029,600.00	6,950,555.49
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,231,800.00	3,534,292.20
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,797,900.00	2,836,632.41
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,059,200.00	12,469,579.35
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	312,986,500.00	263,831,719.51
210301	Гэрэл, цахилгаан	51,550,000.00	27,705,993.51
210302	Түлш, халаалт	236,736,500.00	221,812,426.00
210303	Цэвэр, бохир ус	24,700,000.00	14,313,300.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	28,868,200.00	28,864,716.00
210401	Бичиг хэрэг	5,160,000.00	5,157,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	17,583,300.00	17,582,616.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,735,000.00	2,735,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	580,000.00	580,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,809,900.00	2,809,900.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	128,961,400.00	81,580,470.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	7,300,000.00	7,300,000.00
210602	Тавилга	3,000,000.00	3,000,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,500,000.00	2,500,000.00
210604	Урсгал засвар	116,161,400.00	68,780,470.00
2107	Томилолт, зочны зардал	22,112,000.00	20,712,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	22,112,000.00	20,712,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,480,000.00	2,905,384.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,000,000.00	2,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	100,000.00	0.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000.00	244,700.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	80,000.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	500,000.00	500,000.00
210807	Газрын төлбөр	500,000.00	138,684.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	219,622,700.00	197,387,860.00

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	208,928,200.00	186,693,360.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	10,694,500.00	10,694,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	41,912,200.00	38,763,236.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	41,912,200.00	38,763,236.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	7,370,000.00	6,163,260.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	23,275,000.00	22,781,968.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	11,267,200.00	9,818,008.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	870,995,000.00	774,863,148.00
220001	Барилга байгууламж	707,190,700.00	690,663,918.00
221001	Их засвар	0.00	0.00
222001	Тоног төхөөрөмж	0.00	0.00
223001	Бусад хөрөнгө	163,804,300.00	84,199,230.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	171,663,700.00	0.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	171,663,700.00	0.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,591,433,700.00	1,969,595,932.21
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	345,675,300.00	489,659,500.00
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	0.00	0.00
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	345,675,300.00	489,659,500.00
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,617,775,000.00	1,437,202,219.21
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,617,775,000.00	1,437,202,219.21
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	0.00	0.00
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	627,983,400.00	42,734,213.00
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	81,129,000.00	42,734,213.00
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	546,854,400.00	0.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	523,374,826.20
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	356,411,391.20

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	67,803,360.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	65,851,110.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	64,194,100.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,485,000.00
210101	Үндсэн цалин	1,485,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,689,250.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,689,250.00
2107	Томилолт, зочны зардал	680,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	680,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	59,339,850.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	59,339,850.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,657,010.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,657,010.00
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,657,010.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,952,250.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,952,250.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	1,952,250.00

I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	67,803,360.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	67,803,360.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,794,860.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	61,008,500.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 1 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Аудитаар нийт 1 зөрчил¹ илэрсэнд зөвлөмж өгсөн.

Орлоготой холбоотой асуудал

3.1.1 Илрүүлэлт:

Хоршоо хөгжүүлэх сангийн зардлын гүйцэтгэл төлөвлөсөн хэмжээнд хүрээгүй, хэрэгжилт хангалтгүй байна. Энэ нь сангаас хөнгөлөлттэй зээл авах хүсэлт ирүүлсэн төсөл, арга хэмжээнүүд нь Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын 2021 оны А/361 дүгээр тушаалаар баталсан “Хоршоо хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй зээл олгох, сонгон шалгаруулах, эргэн төлүүлэх, хяналт тавих журам”-ын 5, 6.3, 6.4 дэх заалтад заасан шалгуур үзүүлэлтүүдийг хангаагүйгээс сонгон шалгаруулалт зохион байгуулагдаагүйтэй холбоотой. Үүний улмаас тус сангийн хүрээнд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн арга хэмжээ бүрэн хэрэгжээгүй, хөтөлбөрийн зорилго, хүрэх үр дүнд сөргөөр нөлөөлөх нөхцөл бүрдсэн байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын 2021 оны А/361 дугаар тушаалаар баталсан “Хоршоо хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй зээл олгох, сонгон шалгаруулах, эргэн төлүүлэх, хяналт тавих журам”-ыг иргэдэд сурталчлан таниулж, мэдээлэл хүргэж, ХХС-ийн хөрөнгийг үр дүнг дээшлүүлэх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мян. төг/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил	Үүнээс				
		Төлбөрийн акт	Албан шаардлага	Зөвлөмж	Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага	Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаал тны тоо	Тоо	Дүн
Наран сумын ТТЗ	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Дүн	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-